

Landbolove.

Af Justitsraad *H. Wulff*.

(De i dette Tidsskrift tidligere meddelte Uddrag af saadanne Love og ministerielle Bekendtgørelser, der formenes at kunne have Interesse for Landboere, fortsættes herved for Aaret 1905.)

Love i 1905.

1. Valgmenighedsloven.

Ved Lov Nr. 13 af 27. Januar 1905 er der foretaget den Ændring i Valgmenighedsloven af 15. Maj 1903, om Valgmenighedernes Kirker i samme Stift, at der tilføjes: »I Undtagelsestilfælde kan der ses bort fra Stiftsgrænserne, hvor særlige Omstændigheder tale derfor.«

2. Tyendekommissionen.

Loven herom er af 27. Januar 1905 og har Nr. 15. Den gaar ud paa, at der nedsættes en Kommission til at forberede en Revision af Tyendelovgivningen og til at fremkomme med Forslag i saa Henseende. Kommissionen skal bestaa af 18 Medlemmer, hvoraf Justitsministeren udvælger 6 — deriblandt Formanden — og hvert af Rigsdagens Thing efter Forholdstal 6 Medlemmer. Kommissionen kan antage lønnet Medhjælp, og Medlemmerne faa foruden Befordringsudgifter efter Regning 6 à 10 Kr. pr. Mødedag i Diæter, eftersom de have Ophold paa eller ved Mødestedet. Udgifterne afholdes af Statskassen og bevilges paa Finansloven.

3. Aandssvageanstalt ved Ribe.

Ved Lov Nr. 18 af 10. Februar 1905 er det vedtaget at oprette en Aandssvageanstalt ved Ribe som en selvejende Stiftelse. I den Anledning overtager Statskassen en Rente- og Afdragsgaranti for et Laan paa 450,000 Kr. til Opførelsen og Udstyrelsen af Anstalten. Den skal indeholde 3 Plejehjem, hvert paa ca. 60 Patienter, et for Børn, et for voksne Mænd og et for voksne Kvinder. Bestyrelsen bestaar af 3 Medlemmer, der vælges af Kultusministeren, som mellem dem udpeger Formanden. Der kan tillægges Bestyrelsesmedlemmerne et af Ministeren fastsat Honorar. Af alle Retshandeler i Anledning af Anstaltens Oprettelse bortfalde Afgifter til Stat og Kommune, og i Henseende til Beskatningsforhold betragtes Anstalten som en Staten tilhørende Sindssygeanstalt.

Den aarlige Betaling til Anstalten for uformuende aandssvage fastsættes af Ministeren, dog ikke ud over 600 Kr. for hver. Staten kan tilstaa et Bidrag til Dækning af den halve Udgift til hver enkelt uformuende aandssvag. Der kræves Ministerens Samtykke til Afhændelse eller Bortleje af Grunde og Bygninger, samt til Indkøb af Grunde, til Opførelse af ny Bygninger, til større Hovedreparationer og til Optagelse af Prioritetslaan, samt til Forandringer af Pladsantallet for aandssvage. Ministeren træffer ligeledes Bestemmelse om Fordelingen af aandssvage mellem Landets Aandssvageanstalter.

4. Forandring af Valgsted.

Ved Lov af 10. Marts 1905 Nr. 31 er Valgstedet for Thisted Amts 1. Valgkreds forandret fra Bjerget Kro til Frøstrup i Tømmerby Sogn.

5. Jærnbane paa Amager.

Ved Lov Nr. 43 af 1. April 1905 er der meddelt Eneretsbevilling paa Anlæg og Drift af en Jærnbane

paa Amager. Den skal udgaa fra Amagerbrogade og føres over Kastrup eventuelt til Store Magleby og Dragør.

6. Lønnet Brandmandskab i Landkommuner.

Ved Lov Nr. 45 af 1. April 1905 bestemmes, at naar et Sogneraad ønsker at lade Tjenesten ved Landkommunens Sprøjter helt eller delvis udføre af dertil antaget, af Kommunen lønnet Mandskab, kan Bestemmelse herom træffes af Sogneraadet med Amsraadets Samtykke og under Forbehold af Justitsministerens Godkendelse.

7. Tvangsauktioner.

Ved Lov Nr. 47 af 1. April 1905 er Bestemmelsen i Tvangsauktionslovens § 47 ændret med Hensyn til Pantehaveres Ret til alene at holde sig til Pantet, uafhængig af Skiftebehandlingen, naar Begæring herom fremsættes inden 1 Maaned efter Skiftebehandlingsens Begyndelse. I modsat Fald er Skifteretten berettiget til at sætte den pantsatte Ejendom til Tvangsauktion.

8. Begravelseskasser.

Ved Lov Nr. 55 af 1. April 1905 er Tilsynet med Begravelseskasser henlagt under Sygekasseinspektøren, og der gives en Række detaillerede Forskrifter i saa Henseende.

9. Jærnbane paa Lolland.

Ved Lov Nr. 59 af 14. April 1905 bemyndiges Regeringen til for Tidsrummet indtil 1. Juni 1954 at meddele Eneret paa Benyttelsen af det Aktieselskabet »Maribo Sukkerfabrik« for Tiden tilhørende Roespor fra Øster Ulslev til Maribo Sukkerfabrik som Jærnbane, efter fornøden Forandring af Sporet og eventuelt med Forlængelse af dette til Maribo Jærnbane-station og til Ny-

sted. Bevillingen skal være meddelt inden Udgangen af Aaret 1907, efter Opfyldelse af de af Ministeriet stillede Betingelser herfor, og Anlægget skal være fuldført senest 2 Aar efter Bevillingens Meddelelse.

10. Mortifikation paa Servituter.

Ved Lov Nr. 67 af 14. April 1905 er der givet en Række Bestemmelser om Adgang til Erhvervelse af Mortifikationsdom paa Servituter m. m.

Hovedreglen er her, at Ejeren af en fast Ejendom har Adgang til at faa Mortifikationsdom paa en Servitut, naar Servituten aldrig lovgyldigt er paalagt Ejendommen, eller den er bortfalden, eller naar den efter Udstykning ikke vedrører den Parcel, hvis Ejer søger Mortifikationsdom, eller naar der ikke længere findes nogen, som er berettiget til at gøre Servituten gældende.

Sager herom skulle anlægges ved den paagældende Ejendoms Værnething, og der gives særlige Regler for Stævningens Indhold og Forkyndelse.

11. Tuberkulosens Bekæmpelse.

Ved Lov Nr. 69 af 14. April 1905 er der givet en Række Bestemmelser med Hensyn til Tuberkulosens Bekæmpelse.

Af saadanne Bestemmelser skal her fremhæves, at det kan forbydes Kvinder, som lide af Tuberkulose, at tage Tjeneste som Ammer. For at faa Tilladelse til at modtage Plejebørn skal det godtgøres, at der ikke i Hjemmet hersker Tuberkulose af smittefarlig Art, ligesom heller ikke Plejebarnet maa lide af denne Sygdom, hvis der er andre Børn.

Lider et skolebesøgende Barn af Tuberkulose, skal saadant anmeldes for Skolekommissionen, der efter Forhandling med en Læge har at træffe videre Foranstaltninger med Hensyn til et saadant Barns Undervisning, eventuelt udenfor Skolen.

Ingen Lærer maa ansættes under det offentlige Skolevæsen, forinden han ved Lægeattest godtgør ikke at lide af Tuberkulose i Lunger eller Strubehoved. Afskediges en Lærer paa Grund af smittefarlig Tuberkulose, faar han $\frac{2}{3}$ af Lønnen i Pension.

12. Statsstøtte til Sygehuse.

Ved Lov Nr. 70 af 14. April 1905 bestemmes, at der af Statskassen kan ydes Tilskud til statsanerkendte Sygehuse eller Plejehjem, der behandle Tuberkelpatienter, imod at saadanne Anstalter ere underkastede Justitsministerens Tilsyn. Under Loven falder: Kysthospitaller, Kystsantorier, Folkesantorier, Tuberkulosehospitaller, Rekonvalescenthjem og Plejehjem for tuberkuløse.

Der skal være et vist Antal Patienter og en nærmere fastsat Betaling for disse for at opnaa Statshjælp. Denne vil bestaa i et nærmere fastsat Beløb pr. Sygedag for hver Patient. Loven skal revideres i 1911.

13. Forsømte Børn.

Den for det hele Land saa vigtige Lov om Behandling af forbryderiske og forsømte Børn og unge Personer er dateret 14. April 1905 og har Nr. 72. Under Loven falder:

- 1) Personer under 18 Aar, der have begaaet en strafbar Handling, der vidner om sædelig Fordærvelse eller Vanrøgt, samt Personer under kriminel Lav-alder, der have begaaet en tilsvarende Handling, som kun paa Grund af deres Alder er straffri.
- 2) Børn under 15 Aar, som findes at være sædeligt fordærvede eller som paa Grund af Forholdene i Hjemmet skønnes udsatte for sædelig Fordærvelse. Herunder kan ogsaa falde unge Personer mellem 15 og 18 Aar, der ere saa sent udviklede, at de savne den for deres Alder almindelige Modenhed.

- 3) Børn under 15 Aar, som af Forældre eller Opdragere mishandles, eller lide Nød, saa deres Helbred trues derved.

Der oprettes i hver Landkommune et Værgeraad, bestaaende af 5 Medlemmer, nemlig et af Kommunalbestyrelsens Medlemmer, Sognepræsten, en Lærer eller Lærerinde i Kommunen og to af Kommunalbestyrelsen valgte, i Kommunen bosatte, Mænd eller Kvinder. Alle Valg gælde for 6 Aar. Justitsministeren kan dele en større Kommune i flere Værgeraadskredse. Værgeraadet vælger selv Formand og Næstformand. I Tilfælde af Rejser kunne Værgeraadets Medlemmer beregne sig Befordringssgodtgørelse (for egen Befordring 2 Kr. pr. løbende Mil) og i Dagpenge 6 Kr., naar Fraværelsen fra Hjemmet har varet mere end 6 Timer. Der vælges yderligere et Overværgeraad paa 3 Medlemmer, der har Sæde i Kjøbenhavn. Loven indeholder derhos en Række detaljerede Bestemmelser om Fremgangsmaaden og om Børnehjem og Opdragelsesanstalter m. v. De ved Loven foranledigede Udgifter bæres som Regel med Halvdelen af Statskassen og med Halvdelen af Opholdskommunen, men Anbringelse paa Opdragelsesanstalter, af hvilke der oprettes 2, nemlig en for indtil 30 Piger og en for indtil 50 Drengene, bekostes alene af Statskassen, hvilket ogsaa gælder om Foranstaltninger vedrørende Børn, som have fyldt 15 Aar. Iøvrigt maa henvises til selve den udførlige Lov.

14. Tilvirkning af Margarine.

Ved Lov Nr. 108 af 23. Juni 1905 om Tillæg til Margarine-loven bestemmes, at Margarine og Margarineost skal indeholde et Stof, som ved kemisk Undersøgelse let lader sig paavise, og som ikke indvirker paa Margarinens eller Margarineostens Beskaffenhed og Farve. Det er forbudt at tilvirke, indføre, udføre, transitere eller forhandle Margarine eller Margarineost, som ikke opfylder fornævnte Betingelser. Denne Lov er traadt i Kraft med Udgangen af 1905.

15. Forbud mod kunstige Sødестoffer.

Ved Lov Nr. 125 af 14. April 1905 er det forbudt ved industriel Tilvirkning af Nærings- og Nydelsesmidler at give disse Tilsætning af kunstige Sødестoffer, ligesom det er forbudt at falholde saaledes behandlede Nærings- og Nydelsesmidler. Dette Forbud gælder alle ad kunstig Vej vundne Stoffer, der kunne tjene som Sødemidler og have højere Sødekræft end raffineret Rør- eller Roesukker, men ikke en tilsvarende Næringsværdi. Undtagne ere: Lægemidler og Næringsmidler for Personer, der paa Grund af Sygelighed ikke kunne taale naturligt Sukkerstof.

16. Ændringer i Straffeloven.

Ved midlertidig Lov af 1. April 1905, Nr. 129, er der foretaget de saa meget omtalte Ændringer i Straffeloven, der tilsigter en alvorlig Skærpelse af Straffen for Vold og Sædelighedsforbrydelser, og under disse Bestemmelser falder den saa omstridte Pryglestraf. Ligeledes falde herunder de nyttige Bestemmelser om Straf for de saakaldte »Alfønser« og de udvidede Bestemmelser om Tvangsarbejde. Der er derhos til Loven knyttet interessante Bestemmelser om »betingede Straffedomme«. Lovens Varighed er foreløbig sat til 6 Aar. Med Hensyn til Enkelthederne maa der henvises til selve den udførlige Lov, idet det ikke vil være muligt her at give et kort Uddrag af de indviklede og juridisk præciserede Bestemmelser.

Ministerielle Bekendtgørelser m. v. i 1905.

1. Ved Bekendtgørelse af 2. Januar 1905 normeres Antallet af Sogneraadskredse i hver Landstingskreds.

Medens det samlede Tal i 1904 var 1084, voksede det nu til 1089, der fordele sig saaledes:

2.	Landstingskreds: Kjøbenhavns, Frederiksborgs og Holbæk Amter (undtagen Frederiksberg og Frederiksværk) .	146
3.	— Sorø og Præstø Amter.....	126
4.	— Bornholms Amt.....	15
5.	— Maribo Amt.....	65
6.	— Odense og Svendborg Amter (undtagen Marstal).....	146
7.	— Hjørring og Aalborg Amter ...	120
8.	— Thisted Amt og en Del af Viborg og Ringkøbing Amter.....	121
9.	— Randerg Amt, Resten af Viborg Amt og Aarhus Amtsraadskreds	157
10.	— Vejle Amt, Skanderborg Amtsraadskreds og en Del af Ribe Amt.....	103
11.	— Resten af Ringkøbing og Ribe Amter.....	90
	I alt...	1089

2. Ved Bekendtgørelse fra Indenrigsministeriet af 1. Februar 1905 er bl. a. Maltningens virksomhed og Dampmølleri i visse nærmere angivne Tidsrum undtagne fra Forbudet mod Arbejde i Fabriker m. v. paa Folkekirkens Helligdage samt en Del af Grundlovsdagen.
3. Ved Bekendtgørelse fra Landbrugsministeriet af 18. Februar 1905 gives der en Række detaljerede Bestemmelser om Udførsel af Heste, Hornkvæg, Faar, Geder og Svin i slagtet Tilstand. Hovedreglen er her den, at fersk og let saltet Kød og Slagteaffald — herunder Indvolde — af Heste,

Hornkvæg, Faar, Geder og Svin ikke maa udføres her fra Landet, uden at være ledsaget af Attest fra en dertil autoriseret Dyrlæge om, at det ikke er for-dærvet og ikke hidrører fra Dyr, der ere saa af-magrede, at deres Kød ikke kan anses for egnet til Menneskeføde. Om den hele Fremgangsmaade gives der derefter en Række nærmere Regler og Anvis-ninger.

4. Ved Bekendtgørelse af 28. Marts 1905 fra Justitsministeren er Undersøgelsen af Levnedsmidler m. m., i Henhold til Loven af 27. Marts 1903, efter Professor Steins Død overdraget Cand. polyt. Fr. S. Christensen, den nuværende Indehaver af Steins analytisk-kemiske Laboratorium.
5. Ved Bekendtgørelse fra Landbrugsministeriet af 8. Maj 1905 gives der Regler for Skovfogedelevers Ud-dannelse. Der kræves for, at de unge Mennesker kunne indstille sig til den befalede Prøve, at der er gaaet en Uddannelse forud paa mindst 2 Aar paa 2 forskellige Skovdistrikter, mindst 1 Aar paa hvert Distrikt. Læretiden er i det hele mindst 3 Aar, og de træbevoksede Skovarealer paa Lærestederne maa være fra 700 Tdr. Ld. paa det første til 1100 Tdr. Ld. paa det andet.
6. Ved Bekendtgørelse fra Indenrigsministeriet af 14. April 1905 fastsættes Betalingen for Indkvar-tering af det Personale, der af Generalstaben ud-sendes til topografiske Arbejder.

Betalingen er for Officerer: Værelser fra 66 Øre til 1 Kr., Varme 25 Øre, Lys 8 Øre og Brændsel til Madkogning 16 Øre pr. Dag. For Bispisning 2 Kr. pr. Dag.

Betalingen for Menige er 25 Øre daglig for Kvarter og 41 Øre for Kost.

For Staldrum betales 10 Øre pr. Hest.

7. Ved Bekendtgørelse fra Justitsministeriet af 16. Maj 1905 er der gjort Tilføjelser til Bekendtgørelsen af 12. Februar 1904 angaaende Indretningen af og Til-

synet med Dampkedler paa Landjorden samt om Brugen af Lokomobiler i Nærheden af Bygninger og letantændelige Genstande.

8. Ved Bekendtgørelse fra Justitsministeriet af 20. Maj 1905 gives Meddelelse om Tilskud til Uddannelse og Etablering af Sygeplejersker udenfor Kjøbenhavn. Tilskudene ydes til Foreninger, der selv antage Sygeplejersker til Uddannelse. Tilskudets Størrelse er som Regel højst 400 Kr., men kan dog ved Uddannelse i Kjøbenhavn under »Det røde Kors« forhøjes indtil 600 Kr. Betingelsen for Tilskudet er, at der ad anden Vej tilvejebringes Beløb, der for Købstædernes Vedkommende svarer til $1\frac{1}{2}$ Gang Statens Bidrag, og for Landets Vedkommende er lig med Statens Bidrag.

De Uddannede underkastes Justitsministeriets Kontrol. Praktiserende Læge P. H. Trautner i Bogense er Ministeriets Konsulent paa dette Omraade, og han har tilsagt sin Medvirken til at skaffe Kvinder Uddannelse som Sygeplejersker.

Der kan desuden til Hospitalshjælp for Plejersker under Uddannelsen anvendes af Statskassen indtil 500 Kr.

Andragender indsendes til Justitsministeriet og skrives paa ustemplet Papir.

9. Under 8. Juli 1905 er der fra Landbrugsministeriet udgaaet Bekendtgørelse om Anvendelse af Sesamolje til Tilvirkning af Margarine og Margarineost. Hovedreglen er her den, at Margarine og Margarineost skal indeholde Sesamolje i saa stor Mængde, at Fedtstoffet i Margارين og Margarineosten skal svare til ca. 10 pCt. Sesamolje i Margarine og ca. 5 pCt. i Margarineost.
10. Ved Bekendtgørelse fra Justitsministeriet af 11. Juli 1905 om Statsstøtte til anerkendte Sygehuse for tuberkuløse bestemmes, at saadan Anerkendelse kan erhverves for Kysthospitaller, Kystsantorier, Folkesantorier, Tuberkulosehospitaller, Rekonvales-

centhjem og Plejehjem for tuberkuløse, naar der paa Hospitaler og Sanatorier mindst er Plads til 20, paa Rekonvalescenthjem til 10 og paa Plejehjem til 5 Patienter.

Endvidere er der paa Finansloven for 1905—06 og de følgende fire Finansaar stillet et aarligt Beløb af 100,000 Kr. til Raadighed for Opførelse eller Udvidelse af Tuberkulosehospitaler.

11. Ved Bekendtgørelse fra Justitsministeriet af 1. Juli 1905 bestemmes, at der paa Sindssygeanstalten i Viborg fortrinsvis optages de kroniske sindssyge, som ere eller have været paa en af Statens andre Sindssygeanstalter; for saa vidt Pladsen herefter tillader det, ere kroniske sindssyge fra hele Landet udenfor Kjøbenhavn uden Forskel med Hensyn til Bopæl berettigede til Optagelse paa Sindssygeanstalten i Viborg.
12. Ved Bekendtgørelse fra Trafikministeriet af 11. Juli 1905 er der meddelt Eneretsbevilling til Anlæg og Drift af en Jærnbane paa Amager, udgaende fra Amagerbrogade over Kastrup til Maglebylille.
13. Ved Bekendtgørelse fra samme Ministerium af 5. August 1905 meddeles Koncession for Interessentskabet »Sukkerfabrikken Nykøbing« paa Drift af en Sporvej fra Karleby til Nykøbing paa Falster.
14. Ved Bekendtgørelse fra samme Ministerium af 13. Oktober 1905 er der meddelt Aktieselskabet »De danske Sukkerfabrikker« i Kjøbenhavn Eneretsbevilling paa udvidet Anlæg og Drift af forskellige Sporveje paa Lolland.
15. Ved Bekendtgørelse fra Justitsministeriet af 23. Oktober 1905 tillades det under visse nærmere angivne Betingelser at opføre Skorstenspiber, der ere støbte af Cement.
16. Ved Bekendtgørelse fra samme Ministerium af 6. September 1905 gives der en Række detaljerede Regler for Straf af Fængsel paa sædvanlig Fangekost, forbunden med Arbejdstvang.

17. Ved to Bekendtgørelser fra Landbrugsministeriet af 4. Marts og 3. Oktober 1905 forbydes Borttagelsen af Sten m. m. fra Grundene ud for Elsehoved og Kjels Nors Fyr.
18. Ved to Bekendtgørelser fra Justitsministeriet af 28. September og 22. November 1905 om Oprettelse af Værgeraad gives der en Række Undtagelser fra Lovens Bestemmelser om, at hver Kommune i Landet skal udgøre én Værgeraadskreds. En Række Kommuner ere derved delte i to eller flere Værgeraadskredse.
19. Ved to Bekendtgørelser fra samme Ministerium af 23. Maj og 18. November 1905 bestemmes, at Retsdagen for Bornholms Vester Herreds ordinære Ret fra 1. Januar 1906 forandres fra Mandag Kl. 10 i Rønne til Lørdag Kl. 10 samme Sted, og at Bregentved-Gisselfeld Birks ordinære Thing fra 1. Januar 1906 afholdes paa Thinghuset i Haslev paa sædvanlig Tid og Dag.
20. Ved to Bekendtgørelser fra Kultusministeriet af 16. November og 20. December 1905 ere Brænderup og Ore Sogne i Fyns Stift adskilte og Ore Sogn henlagt til Skovby Sogn, ligesom Vrads Sogn i Aarhus Stift adskilles fra Vinding og Bryrup og bliver selvstændigt Sognekald.
21. I Aaret 1905 ere de Bestemmelser, der gælde i Købstæderne med Hensyn til Hundeafgift overførte paa en Del af Taarnby Sogn, en Del af St. Jørgensbjerg Sogn, Dele af Lyngby Sogn og Dele af Søllerød Sogn. Afgifterne tilfalde de fattiges Kasse i de paagældende Kommuner.
22. Der er i Aarets Løb foretaget Forandringer i Landvejsfortegnelsen i følgende Amter: Aalborg, Vejle, Randers, Ringkøbing og Ribe.
23. Der er i Aarets Løb udfærdiget Bygningsreglementer for følgende Landkommuner: Hørsholm Kommune, Rødovre Sogn og St. Peders Landsogn ved Slagelse.